

Seminář č.2

1. Vzdělávací programy
2. Průřezová témata a jejich využití v praxi
3. Práce učitele s kurikulem

PROGRAMY VZDĚLÁVÁNÍ

- Národní program rozvoje vzdělávání v ČR
(koncepční dokument české vzdělávací politiky- tzv. Bílá kniha)- obsahuje záměry rozvoje vzdělávání žáků od 3 do 19 let
- Rámcové vzdělávací programy
(kurikulární dokumenty státní úrovně, které normativně stanovují obecný rámec pro jednotlivé etapy vzdělávání a jsou závazné pro tvorbu ŠVP)
- Školní vzdělávací programy
(kurikulární dokumenty školní úrovně, tvoří konkrétní podobu RVP)

1. Národní program rozvoje vzdělávání v ČR

- vznikl 7.4 1999
- je to závazný dokument, z něhož vychází konkrétní realizační plány pro vzdělávací politiku
- je zde zpracována nová koncepce vzdělávání a rozvoje v ČR, která s sebou přináší řadu změn (v oblasti cílů, obsahu vzdělávání- zavedení systému více úrovní vzdělávacích programů)

2. Rámcový vzdělávací program

- Začal se uplatňovat od 1.9.2007 (v 1.a 6.ročníku ZŠ)
- Komplexně vymezuje koncepci, cíle, obsah a jiné složky vzdělávání v určitém stupni a druhu škol
- Je schvalován a zaváděn ministerstvem školství
- Je závazný pro fungování příslušné úrovně vzdělávacího systému (stanovuje „co je v základním vzdělávání podstatné a co mají školy při tvorbě ŠVP respektovat)
- Podle něj školy vytvářejí své vlastní ŠVP (specifikuje závazné požadavky a formuluje pravidla pro tvorbu ŠVP, vymezuje rámec pro návrh učebních plánů)
- Determinuje tvorbu dalších kurikulárních dokumentů (učebnice)

Principy RVP ZV

- Navazuje na RVP PV a je východiskem pro RVP SV
- Vymezuje vše co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků
- Specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci zákl. vzdělávání
- Vymezuje vzdělávací obsah - očekávané výstupy
- Zařazuje jako závaznou součást průřezová témata
- RVP ZV je otevřený dokument, který bude v určitých časových etapách inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů se ŠVP

Výhody RVP ZV

- Zohledňuje nové pojetí kurikula, které již není založeno převážně na osvojování si velkého množství faktů
- Usiluje o rozvoj klíčových kompetencí a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě
- Vzrůstá profesní zodpovědnost učitelů za výsledky vzdělávání

Cíle RVP ZV

- Umožnit žákům osvojit si strategie učení
- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení a k řešení problémů
- Vést žáky k všestranné a otevřené komunikaci
- Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osoby, plnili své povinnosti
- Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví
- Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jiným kulturám
- Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti

Rozdělení RVP ZV

Vzdělávací obsah v RVP je rozdělen do 9 vzdělávacích oblastí :

1. Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk, Anglický jazyk..)
2. Matematika a její aplikace
3. Informační a komunikační technologie
4. Člověk a jeho svět
5. Člověk a společnost (Dějepis, Výchova k občanství)
6. Člověk a příroda (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis)
7. Umění a kultura (Hv, Vv)
8. Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví a Tělesná výchova)
9. Člověk a svět práce

3. Školní vzdělávací program

- Je dokument, který zpracovala každá škola podle RVP ZV (reforma školství)
- Vychází z konkrétních vzdělávacích záměrů školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků, reálné podmínky a možnosti školy
- Za zpracování odpovídá ředitel školy
- ŠVP je součástí povinné dokumentace školy
- Naplnění ŠVP zjišťuje a hodnotí Česká školní inspekce

Pravidla pro tvorbu ŠVP

- Zajišťuje rovnoprávný přístup k základnímu vzdělávání pro všechny žáky s povinností školní docházky
- Vytváří předpoklady pro realizaci vzdělávacího obsahu s ohledem na věkové zvláštnosti žáků, a tím pro postupné rozvíjení klíčových kompetencí
- Je zpracován tak, aby umožňoval učitelům rozvíjet tvořivý styl práce
- Vede k naplňování cílů základního vzdělávání stanovením výchovných a vzdělávacích strategií na úrovni školy a na úrovni vyuč. předmětů

Rizika spojená s tvorbou a uplatněním ŠVP

- Na tvorbu ŠVP nabyly dostatečně a s časovým předstihem připravovány ani školy, ani učitelé
- Dosud nejsou dostatečně vyvinuty evaluační procesy, které jsou nutné pro účinné užívání ŠVP
- Problémy při přestupu dětí z jedné školy na druhou

4. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (č.561/2004)

- Stanovuje podmínky, za nichž se vzdělávání a výchova uskutečňuje
- Vymezuje práva a povinnosti fyzických a právnických osob při vzdělávání
- Zákon se dělí na 20 částí

1. vzdělávací programy
2. předškolní vzdělávání
3. povinnosti školní docházky (odklad, průběh, hodnocení žáků)
4. střední vzdělávání
5. vzdělávání na konzervatoři
6. vyšší odborné vzdělávání
7. upravuje uznávání zahraničního vzdělávání
8. základní umělecké, jazykové vzdělávání
9. další vzdělávání na školách
10. školská zařízení a školské služby
11. hmotné zabezpečení, odměny
12. vymezuje školskou právníckou osobu (zřizovatelé, sloučení, hospodaření)
13. školský rejstřík
14. financování škol
15. ředitel školy, školská rada
16. ministerstva a česká školní inspekce
17. upravuje působnost územních samosprávných celků ve školství
18. přestupky
19. věnuje se společným, přechodným a závěrečným ustanovením
20. pojednává o účinnosti

Průřezová témata

- Reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa
- Tvoří povinnou součást základního vzděl.
- Pomáhají rozvíjet osobnost žáka v oblasti postojů a hodnot
- Tematické okruhy procházejí napříč vzdělávacími oblastmi (do vzdělávání musí být zařazena všechna témata)

Průřezová témata

1. Osobnostní a sociální výchova
  2. Výchova demokratického občana
  3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
  4. Multikulturní výchova
  5. Environmentální výchova
  6. Mediální výchova
-

Seminář č.3

Osobnost učitele

- A. požadavky na profesi učitele
- B. kompetence v učitelském vzdělávání
- C. vyučovací styly učitele

